

- Túl a húszmilliomodik munkaórán
- Érdektelenség után érdekesség
- A fiatalok színháza lesz
- Aligai lányok között
- Száz év egyetemi sportja

SZEVEDI

Egyetem

VII. évf. II. szám A SZEVEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA 1969. szeptember 14.

Hátrányok és arányok

Két egyetemünk és főiskolánk idei felvételi statisztikája most is szolgál néhány figyelmen kívül nem hagyható tanulsággal. A már „örökzöld” problémaként ismét és ismét jelentkező feminizálódás mellett — amivel komolyan számot kellene vetnie felsőoktatásunknak — különösen fontosnak tartjuk azokat a tapasztalatokat, amelyek a munkás- és parasztszármazású fiatalok felvételi vizsgáival, illetve felvételével kapcsolatosak. Hiszen itt nem egyszerűen „felvételiztetési” kérdéssről van szó, hanem szocialista társadalmi rendszerünk egyik alapvető célkitűzésének megvalósításáról: s ezért — noha nincsenek származási kategóriák — ma is fontos feladat a tehetséges, de objektív helyzetük miatt eleve hátránnyal induló munkás- és paraszti fiatalok támogatása.

Orvostudományi egyetemünkön az általános orvosi karra 170, a fogorvosi karra 18, a gyógyszerésztudományi karra pedig 71 elsőéves hallgatót vettek fel. Az általános orvosi karon a 170 elsőévesből 57 fiatal munkás, vagy paraszti származású, a fogorvosi karon pedig a 18-ból mindössze 3. A 71 elsőéves gyógyszerészhallgatóból 35 a munkás- és parasztszármazású. Az arány tehát — különösen az orvosi szakoknál — aligha mondható megfelelőnek. Hasonló a kép a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. Itt 323 pályázó közül 69 nyert felvételt, s ezek közül 22 a fizikai dolgozók gyermeke csupán, 10 százalékkal kevesebb, mint a tavalyi arány volt.

E számok láttán jogos a kérdés: vajon a felvételi bizottságok érvényesítették-e munkájukban a fent említett elvi követelményt. A kérdésre egyértelmű igennel válaszolhatunk. Egyetemünk képviselői időben megkeresték a középiskolákat, éppen a hátrányos helyzetű fiatalok felvételének megkönnyítése érdekében a felvételi előkészítőket is megszervezték.

Van azonban egy másik megfontolandó számadat is. A József Attila Tudományegyetemen a Bölcsészettudományi Karon a felvételre pályázók között

még alacsonyabb a munkás és parasztszármazású fiatalok száma, mint a felvettek között: a pályázóknak csupán mintegy 26 százaléka. S hasonló tendencia figyelhető meg orvosegyetemünk és főiskolánk viszonylatában is.

Úgy tűnik tehát, hogy a fizikai dolgozók gyermekei közül kevesebben szánják rá magukat a továbbtanulásra, mint az előző években, hogy elsősorban az alkalmazott és értelmiségi szülők ambicionálják gyermekeik diplomás pályára lépését. S ha ez így van, ha ez a tendencia valóban érvényesül, úgy különösen fontos időben fellépni ellene; még hatásosabb, a munkás- és parasztszülők gyermekeinek tanulási kedvét még inkább tápláló intézkedésekkel. Hiszen — mint mondtuk — itt nem egy kedvezőtlen statisztikai tényezőről van szó csupán, hanem egyik fontos elvi célkitűzésünk, a kommunista szakemberképzés megvalósulásának egy feltételéről. Az a körülmény, hogy a Tanárképző Főiskolán ezúttal is több mint 50 százalék a felvettek között a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya, s a tudományegyetem Természettudományi és Jogi Karán is meghaladja a 40 százalékot, azt mutatja, hogy a felvételi követelmények növekedésével a jövőben mindennél fokozottabban lépést kell tartania a hátrányos helyzetű fiatalok egyetemi és főiskolai felvételre való felkészítésének, s nem különben a szülők körében végzendő, gyermekeik továbbtanulásának jelentőségét hangsúlyozó agitációnak.

Új főiskolák

Három új főiskola létesítéséről fogadott el törvényerejű rendeletet a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa. Főiskolává alakult át az 1962 óta működő felsőfokú kereskedelmi és vendéglátóipari szakiskola, amelynek létesítését, s mostani átalakítását, fejlesztését a szálloda- és vendéglátóipari hálózat nagyarányú fejlődése, a növekvő idegenforgalom megfelelő ellátásának biztosítása tette szükségessé.

Műszaki főiskola lett a Kecskeméten működő felsőfokú gépipari és automatizálási technikum és a budapesti felsőfokú gépipari technikum, amelyek a gyártástechnológiai folyamatok automatizálását irányító, valamint a gépipari gyártás műszaki előkészítését, a tervezés programozását és irányítását végző szakembereket képeznek.

Kitüntetés

Főiskolánk Ének-Zene Tanszékének docense Kardos Pál augusztus 20-án, szocialista alkotmányunk 20. évfordulóján elnyerte a „Kiváló Népművelő” címet. A kiváló karvezető a Művelődésügyi Minisztériumban vette át a munkája elismerését kifejező magas kitüntetését.

Bolívia és Szeged

Augusztus első hetében együttműködési szerződést írtak alá a József Attila Tudományegyetem és a bolíviai Tomas Frias Egyetem képviselői. A két évre szóló szerződés egyebek között ösztöndíjasok, egyetemet végzett szakemberek, kulturális delegációk, vendégoktatók cseréjét is meghatározza. A szerződés fontos állomása annak az egyre szélesedő tudományos kapcsolatnak, amely a latin-amerikai országok egyetemei és a szegedi tudományegyetem Latin-Amerika népeinek történetével is foglalkozó egyetemes történeti intézete között kibontakozott.

Ötszáz kémikus találkozója

Augusztus 21—23-án a Magyar Kémikusok Egyesülete Szegeden rendezte meg soronlevő országos konferenciáját. A kétvétenként tartott konferenciára ezúttal ötszáz kémikus érkezett az ország minden részéből a tiszaparti városba. A konferencia előadásai három szekcióban hangzottak el, s a 102 előadás szinte mindegyike a tudományos eredmények közvetlen gyakorlati hasznosításának problémáival, termelési technológiák kidolgozásával foglalkozott. Elhangzottak a szegedi szénhidrogén-mező termékeinek hasznosítása szempontjából különösen figyelemre méltó előadások is. Többek között a nyersanyagok termikus kezelése, a különböző frakciók finomítása és a katalizátorok aktivitásának növelése körében elért eredményeket ismertették az előadók.

Kalmár László akadémikus Svédországban

Augusztus 31-én Svédországba utazott tudományegyetemünk Kossuth-díjas tanszékvezető professzora, Kalmár László akadémikus, a Kibernetikai Laboratórium és a matematika alapjai és számítástechnikai tanszék vezetője. Kalmár professzor a svéd kulturális kapcsolatok intézete vendégeként részt vesz a számológépes nemzetközi nyelvészeti konferencián, s azt követően több svédországi egyetemen tart előadásokat tudománysszakja témáiból.

Néprajzi pályázat

A Magyar Néprajzi Társaság, a Néprajzi Múzeum, a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete, valamint a KISZ Központi Bizottsága meghirdeti a 18. országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázatot. Részt vehetnek — ifjúsági és felnőtt tagozaton — önkéntes gyűjtők, gyűjtőcsoportok bármilyen néprajzi, vagy nyelvjárási tárgyú, nyomtatásban még meg nem jelent, eredeti helyszíni gyűjtést tartalmazó pályamunkákkal. A pályázat kísérő feladata: a részt vevőknek részletesen kidolgozott pályamunkájuk mellé valamely községben fel kell dolgozniuk egy a szóban forgó téma országos áttekintését szolgáló, úgynevezett pályázati kérdőívet is. Az ifjúsági tagozat pályázói 1970. április 15-ig, a felnőtt tagozat pályázói 1970. július 31-ig küldhetik be munkájukat — két példányban — a területileg illetékes megyei múzeumigazgatóság címére. A megyei szinten 1—3. díjat nyert pályamunkák az országos döntőbe jutnak.

Egyetemi könyvtár Miskolcon

Modern, mintegy 40 millió forintos költséggel létesített egyetemi könyvtárat adtak át rendeltetésének Miskolcon, a közelmúltban. A szeptember 2-án megnyílt könyvtár, amely a Nehézipari Műszaki Egyetem oktatóinak és hallgatóinak tanulását, művelődését fogja szolgálni, ötszáz személyt befogadó olvasóteremmel rendelkezik. Könyv- és folyóirat állománya pedig az ország egyik legjelentősebb tudományos könyvtárává teszi Miskolc új létesítményét.

Matematikusok továbbképzése

Szeptember első hetében tanárképző főiskolánkon rendezték meg a tíz hazai tanítóképző intézet matematika szakos oktatóinak továbbképzését. Az öt napos konferencián részt vett és előadást tartott dr. A. Dietz, a Potsdami Pedagógia Főiskola professzora is.

NYÁR

Spissák Lajos felvétele

Fizesd elő

a József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Szegedi Tanárképző főiskola kéthetenként megjelenő lapját. A te lapod is a

SZEVEDI EGYETEM

Légy olvasónk, barátunk, munkatársunk. A Szegedi Egyetem előfizetési díja 1 évre 17 forint, példányonkénti ára 1 forint. A lapot az intézményei szakszervezeti és KISZ-bizottságai terjesztik. Előfizethető a kari szakszervezeti felelősöknél, illetve az évfolyamok megbízott lapterjesztési KISZ-aktíváinál.

Fizesd elő és olvasd a Szegedi Egyetemet!